

**СОВЕТ
АЛЬДЕРМЫШСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЫСОКОГООРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

422711, РТ, Высокогорский район,
с. Альдермыш, ул.Хабибуллина, 25

Тел./факс: +7(84365) 79-4-03, e-mail: Alder.Vsg@tatar.ru

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЭЛДЕРМЕШ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕСОВЕТЫ**

422711, ТР Биектау районы,
Элдермеш авылы,
Хабибуллин ур, 2

КАРАР
от «13» февраль 2015 ел

РЕШЕНИЕ
№ 3

**Башкарма комитет турында Нигезләмәне раслау хакында Элдермеш
авыл жирлеге башлыгы Биектау муниципаль районы авыл жирлеге
Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлеклере**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июнендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Элдермеш авыл жирлеге муниципаль берәмлеке Уставы, Элдермеш авыл жирлеге Советы,

КАРАР:

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Элдермеш авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең Башкарма комитеты турында нигезләмәне расларга.
2. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Элдермеш авыл жирлеге Советының 2005 елның 23 декабрендәге 11 номерлы каары белән расланган Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Элдермеш авыл жирлеге башкарма комитеты турындагы нигезләмәне гамәлдән чыгарырга.
3. Элеге каарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми интернет-порталында бастырып чыгарырга <http://pravo.tatarstan.ru/> - Биектау муниципаль районының рәсми сайтында <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru/>
4. Элеге каарның үтәлешен контрольдә тотам.

Элдермеш авыл жирлеге башлыгы

Т.С.Сабиров

**ЭШ
БАШКАРМА КОМИТЕТ
ТУРЫНДА ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ БИЕКТАУ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ӘЛДЕРМЕШ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ**

2015 ел

ЭШ
Биектау муниципаль районы Элдермеш авыл жирлеге
башкармакомитеты турында

Әлеге нигезләмә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Элдермеш авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Элдермеш авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет) эшчәнлеге тәртибен билгели.

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Башкарма комитет үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының законнары һәм башка норматив хокукий актлары, Элдермеш авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Элдермеш авыл жирлеге Советы (алга таба - Совет) һәм Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Элдермеш авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Башлыгы карарлары һәм әлеге Нигезләмәгә таяна.

1.2. Татарстан Республикасы башкарма комитеты-Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы жирле үзидарә органы, башкару-боеру функцияләрен башкара.

1.3. Башкарма комитет үз эшчәнлеген Элдермеш авыл жирлеге территорииясендә Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең башкарма органнары, территориаль федераль башкарма хакимият органнары, оешмалар һәм иҗтимагый берләшмәләр белән берлектә башкара.

2. ЮРИДИК СТАТУС

2.1. Башкарма комитет муниципаль казна учреждениесе формасында юридик зat булып тора. 2.2. Башкарма комитетның исеме язылган мөһер, штамплар, бланклар, Россия Федерациясе законнары нигезендә банк учреждениеләрендә исәпхисап һәм башка счетлары бар. Башкарма комитет мәлкәт һәм милек булмаган хокукларны һәм бурычларны сатып алырга һәм гамәлгә ашырырга, судта гариза бируче яки җавап бируче булып чыгыш ясарга хокуклы, мөстәкыйль баланска ия.

2.3. Башкарма комитетның урнашкан урыны: 422711, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Биектау муниципаль районы, Элдермеш авылы, Хабибуллин урамы, 25

2.4 Башкарма комитет авыл жирлеге жирле үзидарәнең башкарма-боеру органы булып тора.

2.5. Башкарма комитет авыл жирлеге Советына һәм халыкка хисап тottы һәм контролъдә totылды.

3. БАШКАРМА КОМИТЕТНЫң ТӘП БУРЫЧЛАРЫ һәМ ФУНКЦИЯЛәРЕ

3.1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Элдермеш авыл жирлеге территориясендә Башкарма комитет жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен, шулай ук муниципаль район составына керүче жирлекләрнең жирле үзидарә органнары тарафыннан тапшырылган вәкаләтләрне гамәлгә ашыру буенча бурычларны гамәлгә ашыра.

3.2. Башкарма комитет компетенциясенә жирле әһәмияттәге түбәндәгे мәсьәләләр керә:

1) жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау, жирлек бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәлешен контролъдә тоту, жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисапны төзү һәм раслау;

2) жирлекнең жирле салымнарын һәм жыемнарын билгеләү, үзгәрту һәм юкка чыгару;

3) жирлекнең муниципаль милкендәге мөлкәтенә ия булу, аннан файдалану һәм эш итү;

4) жирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын тәэмин итү;

5) жирлек халкын элемтә, җәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру;

6) жирлек халкын мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү һәм ял оештыру өчен шартлар тудыру;

7) Жирлек территориясендә физик культура һәм массакүләм спортны үстерү өчен шартлар булдыру, жирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндөрү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыру;

8) жирлекнең архив фондларын формалаштыру;

9) жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, шул исәптән алар урнашкан биналарны (торак йортларны да кертеп), корылмаларны һәм жир кишәрлекләрен карап тоту, тиешле Биналарның һәм корылмаларның фасадларын һәм киртәләрен тышкы кыяфәтенә карата таләпләр, аларны төзекләндерү эшләре исемлеге һәм аларны үтәүнен ешлыгы; биналарның (биналарның) һәм корылмаларның якин-тирә территорияләрне төзекләндерүдә катнашу тәртибен билгеләү; жирлек территориясен төзекләндерү (урамнары яктырту, территорияләрне яшелләндөрү, урам һәм йорт номерлары белән күрсәткечләр кую, кече архитектура формаларын урнаштыру һәм карап тоту);

10) адреслар бирү, адресларны үзгәртү, юкка чыгару, урам-юл чeltәре элементларына (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, региональ яки муниципальара әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның жирле әһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш) исемнәр бирү, жирлек чикләрендә планлаштыру структурасы элементлары атамаларын бирү, мондый атамаларны үзгәртү, юкка чыгару, дәүләт адреслы реестрында мәгълүмат урнаштыру;

11) авыл хужалыгы житештерүен үстерүгэ ярдэм итү, кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру.;

12) жирлектә балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;

13) жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданнарга һәм аларның берләшмәләренә ярдэм күрсәтү, халық дружиналары эшчәнлеге өчен шартлар тудыру;

14) көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чар жыюны һәм чыгаруны оештыру;

15) ритуаль хезмәтләр оештыру һәм күмү урыннарын карап тоту;

4. БАШКАРМА КОМИТЕТ ВӘКАЛӘТЛЕРЕ

Башкарма комитет куелган бурычларны тормышка ашыру һәм үз функцияләрен гамәлгә ашыру өчен түбәндәге вәкаләтләрне башкара ала.

4.1. Планлаштыру, бюджет, финанслар һәм исәпкә алу өлкәсендә:

- жирлек бюджеты проектын, жирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисапны, жирлекнең комплекслы социаль-икътисади үсеш планнары һәм программалары проектларын төзи;

- жирлек бюджетының үтәлешен тәэммин итә, жирлекнең комплекслы социаль-икътисади үсеш планнары һәм программаларының үтәлешен оештыра;

- жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап, жирлекнең комплекслы социаль-икътисади үсеш программаларының һәм планнарының үтәлеше турында отчет әзерли;

- жирлекнең икътисад һәм социаль өлкәсе торышын характерлыг торган статистик күрсәткечләр жыюны һәм күрсәтелгән мәгълүматларны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт хакимијате органнарына тапшыруны оештыра;

4.2. Муниципаль милек белән идарә итү, жирлек территориясендә предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән нязара мәнсәбәтләр:

- жирлекнең муниципаль милкендәге мөлкәте белән идарә итә, муниципаль милек объектларын төзү, сатып алу, куллану, алар белән эш итү һәм арендалау мәсьәләләрен хәл итә;

- жирлек Советы каары белән билгеләнгән очракларда, жирлек Советы килешүенә (раславына) муниципаль милекне читләштерү, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәр әзерли һәм кертә; ;

- муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, оешмалар белән жирлекнең икътисади һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек итү турында килешүләр төзи; жирлек территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек формасындагы предприятиеләр булдыруга ярдэм итә.;

- жирлек советы билгеләгән тәртиптә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр булдыра, аларның максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль казна учреждениеләрен финанслауны тәэммин итә, муниципаль учреждениеләрне һәм Предприятиеләрне үзгәртеп кору һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә билгели һәм аларның житәкчеләрен биләп торган вазыйфадан азат итә . ;

- муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуны гамәлгә ашыра; - бюджет һәм автоном учреждениеләр

тарафыннан муниципаль заданиене үтәүне финанс яғыннан тәэммин итә; – жирлекне төзекләндерү, халыкка коммуналь хезмәт күрсәтү, социаль инфраструктура объектларын төзү һәм ремонтлау, продукция житештерү, халыкның көнкүреш һәм социаль-мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен кирәклөх хезмәтләр күрсәтү, моның өчен караплан үз матди һәм финанс чараларыннан файдаланып, башка эшләр башкаруга заказ бирә;

- жирлектәге жирле үзидарә органнары, муниципаль;

- кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра; - «коммерциясез оешмалар турында » 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 31.1 һәм 31.3 статьяларында билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга ярдәм күрсәтә.

4.3. Территориаль планлаштыру, жирдән һәм башка табигый ресурслардан файдалану, өйләнә-тирәлекне саклау өлкәсендә:

-Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында караплан очракларда биналарны, корылмаларны карауны һәм мондый тикшерүләр барышында ачыкландын бозуларны бетерү турында тәкъдимнәр бирүне оештыра;

- рациональ файдалануны планлаштыра һәм оештыра; муниципаль милектәге жирләрне саклау;

- законнар белән билгеләнгән тәртиптә жирлек территориясендә жир кишәрлекләрен, шул исәптән сатып алу юлы белән, жирлек территориясендә жир кишәрлекләрен бирә һәм тартып ала;

-халыкка экологик хәл турында хәбәр итә, тиешле органнарга предприятие, учреждение, оешмаларның эшчәнлеге турында хәбәр итә, өйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудыруучы, табигатьтән файдалану турындагы законнарны бозучы;

- жирлек территориясендә дәвалау-сәламәтләндерү урыннарын һәм жирле әһәмияттәге курортларны булдыру, үстерү һәм саклауны тәэммин итә;

-Россия Федерациясенең су законнары белән билгеләнгән чикләрдә, су объектлары милекчесенең вәкаләтләрен гамәлгә ашыра, халыкка аларны куллану чикләүләре турында хәбәр итә.

4.4. Төзелеш өлкәсендә:

- муниципаль торак фондын төзүне һәм карап тотуны оештыра, торак төзелеше өчен шартлар тудыра, муниципаль торак фонды исәбен алыш бара;

-билгеләнгән тәртиптә торак биналарны торак булмаган биналарга һәм торак булмаган биналарга күчерү турында Карап кабул итә, торак биналарны үзгәртеп коруны һәм яңадан планлаштыруны килемштерә, билгеләнгән тәртиптә муниципаль торак фондының торак урыннарын яшәү өчен яраксыз дип таный;

-куллануга һәм сакланышына муниципаль контрольне гамәлгә ашыра торак урыннарының санитар һәм техник кагыйдәләргә һәм нормаларга, законнарның башка таләпләренә туры килү-килмәве ачыкланды;

-халыкны элемтә хезмәтләре белән тәэммин итү өчен шартлар тудыруны тәэммин итә;

4.5. Авыл хужалыгын һәм эшкуарлыкның ижтимер өлкәсендә:

-авыл хужалыгы житештерүен үстерү һәм авыл хужалыгы продукциясе, чимал һәм азық-төлек базарын киңәйтү өчен шартлар тудыра, - кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру;

4.6. Торак-коммуналь, көнкүреш, сөндө һәм башка хезмәт кырсети өлкәсендә:

- жирлекнең коммуналь инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программаларын эшли һәм тормышка ашыра ,аларга карата таләпләр билгеләнә Россия Федерациясе Хөкүмәте;

-халыкны элемтә, жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра;

базарлар һәм ярминкәләр оештыра;

-халыкның ялын оештыру һәм мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра

- жирлек территориясендә физик культура һәм массакүләм спорт үсеше өчен шартлар тудыра, жирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндөрү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыра;

-жирлек халкының массакүләм ял итү өчен шартлар тудыра һәм халык күпләп ял итә торган урыннарны төзекләндөрүне оештыра.;

- ритуаль хезмәтләр курсатыне оештыра һәм күмү урыннарын карап тотуны тәэмин итә;

- жирлектә балалар һәм яшьләр белән эшләү буенча чаралар оештыра һәм тормышка ашыра;

-энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру өлкәсендә муниципаль программаларны гамәлгә ашыра, биналары муниципаль берәмлек чикләрендә муниципаль торак фонды булган күп фатирлы йортларга энергетика тикшерүен оештыра, энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру турыйнады законнарда каралган башка чараларны оештыра һәм үткәрә.

4.7 төзекләндерүн өлкәсендә:

- көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чар жыюны һәм чыгаруны оештыра;

-жирлек территориясен төзекләндерүне, урамнарны яктырту, территорияне яшелләндөрүне, урам исемнәре һәм йорт номерлары язылган курсаткечләр урнаштыруны, кече архитектура формаларын урнаштыруны һәм карап тотуны оештыра;

-адресация объектларына адресларны бирә, адресларны үзгәртә, юкка чыгара, урам-юл чөлтәре элементларына (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, төбәк яки муниципальара әһәмияттәге автомобиль юлларыннан,муниципаль районның жирле әһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш), жирлек чикләрендә планлаштыру структурасы элементларының атамаларын үзгәртә, юкка чыгара, мәгълүматны Дәүләт адреслы реестрында урнаштыра.

4.8. Гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәэмин итү өлкәсендә:

-жирлек территориясендә законнар, дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары актлары үтәлешен, гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәэмин итә;

-билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән судта яки арбитраж судында шикаять бирә дәүләт хакимияте органнары һәм дәүләт вазыйфаи затларының, предприятие, учреждениеләр, оешмаларның хокукларын боза торган суд;

- жирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янғын куркынычсызлығы өткәрүне тәэмин итә;

- үз вәкаләтләре чикләрендә һәм билгеләнгән тәртиптә халыкка гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы турында хәбәр итүне һәм халыкка хәбәр итүне тәэмин итә - муниципаль сайлауларны, жирле референдумны, жирлек депутатын чакыртып алу, жирлек чикләрен үзгәртү, жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне әзерләү һәм үткәрүне оештыру яғыннан һәм матди-техник яктан тәэмин итә;

- жирле үзидарәнең сайланулы затларын, жирле үзидарәнең сайланулы органнары әгъзаларын, жирлек Советы депутатларын әзерләүне, яңадан әзерләүне һәм квалификацияләрен күтәрүне, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең һәм муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләренең һөнәри әзерлекләрен, яңадан әзерләүне һәм квалификацияләрен күтәрүне оештыра;

- жыелышлар, митинглар, урам йөрешләре, демонстрацияләр һәм пикетлар уздыруга, спорт, тамаша һәм башка массакүләм ижтимагый өткәрүгә бәйле законнарда каралган өткәрүгә ашыра;

- жирлек чикләрендә коррупциягә каршы тору өткәрүгә ашыра.

4.9. мәденият, спорт һәм балалар һәм яшьлөр белгән эшлән өлкәсендә:

- жирлек территориясендә урнашкан муниципаль музейларны карап тотуны тәэмин итә;

- балалар һәм яшьләр белгән эшләү өткәрүгә ашыра;

- жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданнарга һәм аларның берләшмәләренә ярдәм күрсәтү, халық дружиналары эшчәнлеге өчен шартлар тудыру.

4.10. жирле үзидаре органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белгән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен нын өлкәсендә:

- федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирле үзидаре органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра - дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән матди һәм финанс өткәрүгә ашыру бара һәм тиешле файдалануны тәэмин итә;

- федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;

- жирлек Советы каарлары нигезендә үзләренә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен, жирлекнен жирле үзидаре органнары карамагында булган матди ресурслардан һәм финанс өткәрүгә ашыру бара һәм тиешле файдалануны тәэмин итә;

4.11. Оборона, мобилизацион өзәрлек һәм мобилизация өлкәсендә:

- үз компетенциясе кысаларында хәрби идарә органнары белгән үзара бәйләнештә торып, жирлек территориясендә оборона өлкәсендә законнарның үтәлешен тәэмин итү;

- эшчәнлеге күрсәтелгән органнар эшчәнлеге белгән бәйле булган башкарма комитет һәм оешмаларның мобилизацион өзәрлекен һәм мобилизациясен оештыру, тәэмин итү һәм аңа житәкчелек итү;

4.12. башка вәкаләтләр:

- жирлек ихтияжлары өчен ясалма жир кишәрлекләре булдыру өчен кирәкләе эшләрне башкаруны, «Федераль милектә булган су объектларында ясалма жир кишәрлекләре турында» 2011 елның 19 июлендәге 246-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә ясалма жир кишәрлеге төзү турында килешү төзү хокукуна ачык аукцион үткәрүне һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында " гы Федераль закон нигезендә башкарыла.;

- жирлек башлыгы эшчәнлеген оештыру, хокукий, мәгълүмати, матди-техник һәм башка яктан тәэмин итүне башкара;

- жирлекнең архив фондларын формалаштыруны тәэмин итә;

- жирлек өчен әһәмиятле булган социаль әһәмиятле эшләрне (шул исәптән дежурлыklарны) жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү максатыннан, Әлдермеш авыл жирлеге Уставының 5 статьясындагы 1 өлешенең 4, 6 һәм 9 пунктларында каралган эшләрне ирекле рәвештә башкарга гражданнарны жәлеп итү турында Карап кабул итә һәм аларны үткәрүне оештыра- муниципаль хокукий актларны бастырып чыгару, жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукий актлар проектлары турында фикер алышу, муниципаль берәмлек халкына муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый һәм мәдәни үсеше, аның ижтимагый инфраструктурасын үстерү һәм башка рәсми мәгълүматны житкерү өчен массакүләм мәгълүмат чарасы булдыра;

- федераль законнар нигезендә халықара һәм тышкы икътисадый элемтәләрне гамәлгә ашыра;

- жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча, законнар, әлеге Устав, жирлек Советы каарлары белән жирлек Советы яисә башка жирле үзидарә органнары вәкаләтләреннән тыш, башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

4.13. Башкарма комитет жирлекнең жирле өһәмияттеге мәсьәләләренең кертелмәген мәсьәләләрне хәл итү буенча тибендеге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

- жирлек музейлары булдыра;

- жирлек нотариус булмаган очракта законнарда каралган нотариаль гамәлләр башкара;

- опека һәм попечительлек эшчәнлеген тормышка ашыруду катнаша;

- жирлек территорияндә жирле милли-мәдәни мохтариятләрнең хокукларын тормышка ашыру белән бәйле эшчәнлекне тормышка ашыру өчен шартлар тудыра;

- Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм жирлек территорияндә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендә чараларны тормышка ашыруга ярдәм итә;

- жирлек территорияндә урнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләрне мобилизацион әзерләү чараларын оештыруда һәм тормышка ашыруду катнашу;

- муниципаль Яңғын сагы булдыра;

- туризмы үстерү өчен шартлар тудыра;

- ижтимагый күзәтчелек комиссияләренә ярдәм күрсәтә, кеше хокукларын тәэмин итүгә жәмәгать контролен һәм мәжбүри тоту урыннарында булган затларга ярдәм итүне гамәлгә ашыра.

- «Россия Федерациясендэ инвалидларны социаль яклау турында»1995 елның 24 ноябрендэгэ 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендэ инвалидларның ижтимагый берлэшмэлэрэнэ, шулай ук Гомуморсия инвалидлар ижтимагый берлэшмэлэре тарафыннан оештырылган оешмаларга ярдэм күрсэтэ.;

- федераль законнарда билгелэнгэн тэртиптэ һәм шартларда оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәту сыйфатын бәйсез бәяләүне үткәрүне оештыру өчен шартлар тудыру.

-гражданнарга социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча торак урыннары бирү.

4.14. Жирлекнең башкарма комитеты муниципаль контрольлекне гамәлгә ашыруга вәкаләтле орган булып тора. Муниципаль контроль өлкесендө авыл жирлеге башкарма комитеты вәкаләтлерене көрө:

- Тиешле территориядә муниципаль контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;

-жирле үзидарә органнарына бирелгэн региональ дәүләт контролен (кузәтчелеген) оештыру һәм гамәлгә ашыру;

- муниципаль хезмәтләрне гамәлгә ашыруның административ регламентларын эшләү ;

тиешле эшчәнлек өлкәләрендә контроль.

Күрсәтелгэн административ регламентларны эшләү һәм кабул итү Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукий актларында билгелэнгэн тэртиптэ гамәлгә ашырыла;

- федераль законнарда, законнарда каралган башка төр чарапарны гамәлгә ашыру;

Россия Федерациясе субъектларының башка норматив хокукий актлары белән вәкаләтләр.

Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыру функцияләре, мондый органнарының статусын билгеләүче хокукий актлар нигезендә, жирлек башкарма комитеты органнарына йөкләнергә мөмкин.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, юридик затларны, индивидуаль эшкуарларны тикшерүне оештыру һәм үткәрү белән бәйле мөнәсәбәтләргә «дәүләт контролен (кузәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында»2008 елның 26 декабрендэгэ 294-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

5. БАШКАРМА КОМИТЕТ ЖИТӘКЧЕСЕ

5.1. Жирлек башлыгы бер үк вакытта жирлек советын һәм авыл жирлеге башкарма комитетын (Элдермеш авыл жирлеге Уставының 41 статьясындагы 5 өлеше нигезендә) житәкли һәм үз вәкаләтләрен «Россия Федерациясендэ жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрендэгэ 131 - ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашыра.

6. БАШКАРМА КОМИТЕТ СТРУКТУРАСЫ

6.1. Башкарма комитет структурасына Башкарма комитетның тармак (функциональ) һәм территориаль органнары керә ала.

6.2. Башкарма комитетның структурасы жирлек башлыгы тәкъдиме буенча жирлек Советы тарафыннан раслана.

6.3. Авыл жирлеге башкарма комитеты эшчәнлегендә ярдәм күрсәтү, жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча мәсьәләләрне килештереп хәл итү өчен, жирлек башлыгы каары белән координация, эксперт һәм башка иҗтимагый (консультатив) Советлар төзелергә мөмкин. Күрсәтелгән Советлар жирлекнең башкарма комитеты структурасына керми. Аларда эш җәмәгать башлангычларында алыш барыла.

7. ХЕЗМЕТ МӨНСЕСЕБЕТЛӘРЕ

7.1. Башкарма комитетта хезмәт итү-Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә башкарыла торган муниципаль хезмәт. Башкарма комитетта муниципаль вазыйфаларда хезмәт итүче затлар муниципаль хезмәткәрләр булып торалар.

7.2. Башкарма комитет һәм муниципаль хезмәткәрләр (муниципаль хезмәткәрләр һәм техник хезмәткәрләр) арасындагы мөнәсәбәтләр хезмәт законнары, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары белән җайга салына.

7.4. Башкарма комитет хезмәткәрләренең хезмәт хакы законнарда һәм муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

7.5. Башкарма комитет Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган хезмәтне саклау чараларын гамәлгә ашыра һәм законнарда билгеләнгән җаваплылык тота.

8. МӘЛКЕТ ҺӘМ ФИНАНС ЭШЧӘНЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТ ЖИТҕЕКЧЕСЕ УРЫНБАСАРЫ

8.1. Башкарма комитет эшчәнлеген тәэмүн итү чыгымнары жирлек бюджетында Россия Федерациясе бюджетларының чыгымнары классификациясе нигезендә аерым юл белән карала.

8.2. Башкарма комитетның икътисади нигезен муниципаль милектәге мәлкәт, жирлек бюджеты акчалары, шулай ук Башкарма комитетка идарә итү функцияләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән жирлекнең милек хокуклары тәшкил итә.

9. БАШКАРМА КОМИТЕТНЫ БЕТЕРН ҺӘМ НЭГЕРТЕП КОРУ

9.1. Башкарма комитетны бетерү, үзгәртеп кору һәм үзгәрту федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында һәм норматив - хокукий актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

9.2. Элеге Нигезләмәгә үзгәрешләр hәм өстәмәләр Совет тарафыннан аның утырышында Совет депутатларының билгеләнгән саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә.